

Beretning afgivet af Erhvervsudvalget den 19. april 2024

Beretning

over

Forslag til folketingsbeslutning om ret til en basal erhvervskonto for erhvervsdrivende

[af Lisbeth Bech-Nielsen (SF), Victoria Velasquez (EL) og Sascha Faxø (ALT) m.fl.]

1. Politiske bemærkninger

Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne

Et flertal i udvalget (S, V og M) er enig i, at det er problematisk, hvis erhvervsdrivende oplever, at det er svært at få adgang til en bankkonto, for det er en forudsætning for at kunne drive virksomhed og gennemføre og modtage betalinger i Danmark.

Regeringen præsenterede i november 2023 et initiativ om at styrke adgangen til en basal betalingskonto for erhvervsdrivende og foreninger. Regeringens initiativ vil give erhvervsdrivende og foreninger mulighed for at indsætte modtagne betalinger, lette administrationen og få adgang til en nemkonto. Den basale betalingskonto skal tilbydes gratis eller mod et rimeligt gebyr, og når banken modtager en anmodning om at åbne en basal betalingskonto, skal banken hurtigst muligt og inden for 10 dage behandle anmodningen, når den er fuldt oplyst. Et pengeinstitut vil i særlige tilfælde kunne afvise at oprette en basal betalingskonto. Det kan f.eks. være, hvis pengeinstituttet har mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering. Der etableres endvidere en klagemulighed for virksomhederne og foreningerne til at få efterprøvet pengeinstitutternes eventuelle afslag på en ansøgning om en basal betalingskonto.

Regeringen forventer at fremsætte lovforslag om styrket adgang til en basal betalingskonto for erhvervsdrivende og foreninger i efteråret 2024 med henblik på ikrafttrædelse den 1. januar 2025.

Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Danmarksdemokraterne, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Alternativet

Et mindretal i udvalget (SF, LA, DD, KF, EL, RV, DF og ALT) i udvalget bemærker, at problematikken om erhvervs-

drivendes erhvervskonto ikke er blevet løst på trods af skiftende erhvervsministres løfter om, at denne betingede ret til adgang skal sikres for både erhvervsdrivende og foreninger.

I dag er det i de fleste tilfælde nærmest umuligt at starte og drive en virksomhed uden at have en erhvervskonto i et pengeinstitut. F.eks. kan pengeinstitutter stille krav om, at ejere af enkeltmandsvirksomheder har en erhvervskonto, ligesom det har været et krav for at få udbetalt coronakompensation, at den erhvervsdrivende har en erhvervskonto.

Derfor bør retten til en erhvervskonto styrkes. Lov om offentlige betalinger m.v. indeholder desuden et krav om, at alle virksomheder har en konto, der kan anvendes som nemkonto. Pengeinstitutterne er dog ikke forpligtet til at acceptere, at en ejer af en enkeltmandsvirksomhed anvender sin private konto til erhvervsmæssige formål, herunder som virksomhedens nemkonto. Hvis pengeinstituttet heller ikke vil oprette en erhvervskonto til den erhvervsdrivende, har den pågældende reelt ikke mulighed for at få en nemkonto. Det kan bl.a. give udfordringer med betaling af moms. En erhvervskonto kan derfor sidestilles med øvrig kritisk infrastruktur som f.eks. ret til levering af post. På trods af dette er der fortsat mange iværksættere, foreninger og erhvervsdrivende, der oplever store udfordringer med at få en basal erhvervskonto i et pengeinstitut.

En undersøgelse fra 2021 fra erhvervsorganisationen SMV Danmark viste, at mere end hver tiende erhvervsdrivende har haft problemer med at få en erhvervskonto. Mindretallet i udvalget ser løsning af denne problematik som et aktuelt og akut behov og opfordrer derfor regeringen til at udarbejde lovgivning i indeværende år. Mindretallet i udvalget bemærker desuden, at lovgivning i forhold til en betinget ret til en erhvervskonto skal gælde for både erhvervsdrivende og foreninger. Endvidere bemærkes det, at når adgangen til en erhvervskonto skal sikres ved lov, skal det naturligvis være en betinget ret til adgang, der tager forbehold for risiko for

bl.a. terrorfinansiering og gældende hvidvaskregler. Endelig bemærker mindretallet i udvalget, at mulighederne for oprettelse af en erhvervskonto skal være proportionelle i forhold til pengeinstitutternes størrelse og forretningsomfang.

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved beretningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med politiske bemærkninger i beretningen.

2. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 24. oktober 2023 og var til 1. behandling den 18. januar 2024. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervsudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 5 møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 8 bilag på beslutningsforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 2 spørgsmål til erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

P.u.v.

Louise Elholm
formand